Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

16 päivänä lokakuuta 2025 *

Muutoksenhaku – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Asetus (EU) N:o 269/2014 – 2 artikla – Varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen – 9 artiklan 2 kohta – Varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevan rajoittavan toimenpiteen kohteena olevien henkilöiden velvollisuus raportoida varat ja taloudelliset resurssit – Tällaisen velvollisuuden oikeudellinen luonnehdinta – Oikeudellinen perusta – SEUT 215 artiklan 2 kohta – SEU 24, SEU 26 ja SEU 29 artikla – Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan toteuttaminen jäsenvaltioissa

Asiassa C-805/24 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 21.11.2024,

Gennadi Nikolajevitš Timtšenko, kotipaikka Geneve (Sveitsi), ja

Elena Petrovna Timtšenko, kotipaikka Geneve,

edustajinaan S. Bonifassi, T. Bontinck, E. Fedorova ja A. Guillerme, avocats,

valittajina,

ja jossa muina osapuolina ovat

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M.-C. Cadilhac, D. Laurent ja J. Rurarz,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa, ja

Euroopan komissio, asiamiehinään M. Carpus Carcea, C. Giolito, H. Krämer ja L. Puccio,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Lycourgos sekä tuomarit O. Spineanu-Matei (esittelevä tuomari), S. Rodin, N. Piçarra ja N. Fenger,

julkisasiamies: J. Kokott,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Valittajina olevat Gennadi Nikolajevitš Timtšenko ja Elena Petrovna Timtšenko vaativat valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 11.9.2024 antaman tuomion Timtšenko ja Timtšenko v. neuvosto (T-644/22, EU:T:2024:621; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi heidän kanteensa, jossa vaadittiin kumoamaan Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 muuttamisesta 21.7.2022 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2022/1273 (EUVL 2022, L 194, s. 1; jäljempänä riidanalainen asetus) 1 artiklan 4 alakohta siltä osin kuin sillä muutetaan Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä 17.3.2014 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 269/2014 (EUVL 2014, L 78, s. 6) 9 artiklaa lisäämällä muun muassa kyseisen 9 artiklan 2 kohtaan varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevan rajoittavan toimenpiteen kohteena oleville henkilöille asetettu velvoite raportoida varat ja taloudelliset resurssit.

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja asian tausta

2 Käsiteltävän asian tosiseikat ja oikeudelliset seikat on esitetty valituksenalaisen tuomion 2–16 kohdassa. Ne voidaan tiivistää ja täydentää nyt käsiteltävää asiaa varten seuraavasti.

3 Käsiteltävä asia liittyy rajoittaviin toimenpiteisiin, joita Euroopan unioni on vuodesta 2014 lähtien toteuttanut vastauksena Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentäviin tai uhkaaviin toimiin.

4 Valittajiin on kohdistettu tällaisia rajoittavia toimenpiteitä. Gennadi Timtšenko on liikemies ja Elena Timtšenko on hänen puolisonsa. Molemmat valittajat ovat Venäjän ja Suomen kansalaisia.

Asetus N:o 269/2014

5 Asetuksen N:o 269/2014, sellaisena kuin se on muutettuna 12.5.2014 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 476/2014 (EUVL 2014, L 137, s. 1; jäljempänä asetus N:o 269/2014), 2 artiklassa, jonka versio oli sama sekä tämän tuomion 7 kohdassa mainittujen toimien toteuttamisajankohtana että riidanalaisen asetuksen antamispäivänä, säädetään seuraavaa:

”1. Jäädytetään kaikki liitteessä I luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille taikka niitä lähellä oleville luonnollis[i]lle henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.

2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan eikä välillisesti asettaa liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten taikka niitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.”

6 Asetuksen N:o 269/2014, sellaisena kuin se on muutettuna riidanalaisella asetuksella, 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimiin, joiden tavoitteena tai seurauksena on 2 artiklassa tarkoitetun kiellon kiertäminen.

2. Liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten on

a) raportoitava ennen 1 päivää syyskuuta 2022 tai kuuden viikon kuluessa merkitsemispäivästä luetteloon I, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, kaikki tiedot sellaisista jäsenvaltion lainkäyttöalueella sijaitsevista varoista tai taloudellisista resursseista, jotka kuuluvat niille taikka ovat niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa, sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa kyseiset varat tai taloudelliset resurssit sijaitsevat; ja

b) tehtävä yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa tällaisten tietojen todentamisessa.

3. Edellä olevan 2 kohdan noudattamatta jättäminen katsotaan 1 kohdassa tarkoitetuksi osallistumiseksi toimiin, jonka tavoitteena tai seurauksena on 2 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden kiertäminen.

_ _”

Valittajiin kohdistetut rajoittavat toimenpiteet

7 Euroopan unionin neuvosto toteutti vuonna 2022 valittajiin kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä, joihin kuului heidän varojensa ja taloudellisten resurssiensa jäädyttäminen, ja lisäsi heidän nimensä rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta 17.3.2014 annetun neuvoston päätöksen 2014/145/YUTP (EUVL 2014, L 78, s. 16) liitteessä ja asetuksen N:o 269/2014 liitteessä I oleviin henkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloihin. Nämä toimenpiteet toteutettiin Gennadi Timtšenkon osalta rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta 28.2.2022 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2022/337 (EUVL 2022, L 59, s. 1) ja Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 täytäntöönpanosta 28.2.2022 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2022/336 (EUVL 2022, L 58, s. 1) ja Elena Timtšenkon osalta rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta 8.4.2022 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2022/582 (EUVL 2022, L 110, s. 55) ja Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen

(EU) N:o 269/2014 täytäntöönpanosta 8.4.2022 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2022/581 (EUVL 2022, L 110, s. 3). Neuvosto on tämän jälkeen jatkanut valittajiin kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden voimassaoloa.

Valituksenalainen tuomio

8 Valittajat nostivat 14.10.2022 päivätyllä kannekirjelmällä unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen, jossa he vaativat lähinnä riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 4 alakohdan kumoamista siltä osin kuin sillä muutetaan asetuksen N:o 269/2014 9 artiklan 2 ja 3 kohtaa. He väittivät muun muassa, että kun neuvosto muutti näin kyseisen asetuksen 9 artiklan 2 kohtaa siten, että siihen lisättiin muun muassa kyseisen asetuksen liitteessä I luetelluille luonnollisille henkilöille velvoite raportoida jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille varat ja taloudelliset resurssit, jotka kuuluvat heille tai ovat heidän omistuksessaan, hallussaan tai määräysvallassaan Euroopan unionin alueella (jäljempänä riidanalainen raportointivelvoite), se ylitti sille SEUT 215 artiklan 2 kohdassa annetun toimivallan ja rikkoi myös muun muassa SEU 29 artiklaa.

9 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa kyseisen tuomion 56–64 kohtaan viitaten, että koska riidanalainen raportointivelvoite kuuluu sen toimivallan piiriin, joka neuvostolla on yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) alalla SEU 29 artiklan nojalla annetun päätöksen – käsiteltävässä asiassa päätöksen 2014/145 – täytäntöön panemiseksi, neuvosto saattoi säätää tästä velvoitteesta SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla annetun unionin asetuksen perusteella, ja näin on riippumatta siitä, että kyseessä on valittajien kaltaisille henkilöille asetettu toimintavelvoite eikä tästä velvoitteesta säädetty itse päätöksessä 2014/145.

10 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi etenkin valituksenalaisen tuomion 61 kohdassa valittajien väitteen, jonka mukaan riidanalainen raportointivelvoite kuuluu jäsenvaltioiden täytäntöönpanovaltaan ja merkitsee SEU 24 artiklan 2 kohdan rikkomista.

11 Hylättyään lisäksi valittajien muut kanneperusteet unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi heidän kanteensa.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

12 Valittajat vaativat, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion

– ratkaisee pääasian ja kumoaa riidanalaisen asetuksen siltä osin kuin sillä muutetaan asetuksen N:o 269/2014 9 artiklan 2 kohtaa ja otetaan käyttöön valittajiin kohdistuva riidanalainen raportointivelvoite

– velvoittaa neuvoston korvaamaan ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhakuasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

13 Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen ja

– velvoittaa valittajat korvaamaan ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhakuasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

14 Euroopan komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen ja

– velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

15 Valittajat vetoavat valituksensa tueksi kahteen valitusperusteeseen, joista ensimmäinen koskee perustelujen puutteellisuutta ja toinen oikeudellisia virheitä, jotka unionin yleinen tuomioistuin teki soveltaessaan ja tulkitessaan SEUT 215 artiklaa sekä 28.3.2017 annettuun tuomioon Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236) perustuvaa oikeuskäytäntöä.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

16 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittajat arvostelevat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se perustellut valituksenalaista tuomiota riittävästi vastatakseen heidän väittämäänsä, jonka mukaan neuvosto ylitti toimivaltansa säätäessään asetuksen N:o 269/2014, sellaisena kuin se on muutettuna riidanalaisella asetuksella, 9 artiklan 2 kohtaan sisältyvästä riidanalaisesta raportointivelvoitteesta. Tämä valitusperuste jakaantuu kahteen osaan.

17 Valittajat arvostelevat ensimmäisen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se esittänyt selkeästi ja yksiselitteisesti, onko riidanalainen raportointivelvoite SEU 29 artiklan ja SEUT 215 artiklan nojalla toteutettu rajoittava toimenpide, kuten valituksenalaisen tuomion 56 ja 62 kohdasta ilmenee, vai onko tämä velvoite rajoittavien toimenpiteiden soveltamis- tai täytäntöönpanotoimenpide, kuten kyseisen tuomion 60 kohdasta ilmenee. Unionin yleisen tuomioistuimen päättely on siis epäselvä siltä osin kuin on kyse mainitun velvoitteen oikeudellisesta luonnehdinnasta.

18 Valittajat katsovat ensimmäisen valitusperusteensa toisessa osassa, ettei unionin yleinen tuomioistuin perustellut riittävästi valituksenalaisen tuomion 57–60 kohtaa siltä osin kuin sen päättelyssä ei yksilöidä sitä konkreettista oikeudellista perustaa, johon neuvosto saattoi tukeutua säätääkseen riidanalaisesta raportointivelvoitteesta. Unionin yleinen tuomioistuin ei nimittäin selitä, miten se päätyi päätelmään, jonka mukaan neuvosto ei ylittänyt toimivaltaansa säätäessään tästä velvoitteesta, vaikka se voi SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla toteuttaa ainoastaan rajoittavia toimenpiteitä, joista on jo säädetty YUTP-viitepäätöksessä, ja vaikka rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpano kuuluu SEU 24 artiklan nojalla unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle sekä jäsenvaltioille.

19 Neuvosto ja komissio kiistävät kyseisten väitteiden perusteltavuuden.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

20 On muistutettava, kuten unionin yleinen tuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 51 ja 52 kohdassa, että YUTP:n alalla neuvosto voi SEU 29 artiklan nojalla tehdä päätöksiä, joissa määritellään unionin lähestymistapa tiettyyn maantieteelliseen tai aihekohtaiseen kysymykseen, ja että tällaiseen lähestymistapaan voi sisältyä luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai yhteisöihin kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä (ks. vastaavasti tuomio 28.3.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, 87 ja 88 kohta ja tuomio 6.10.2020, Bank Refah Kargaran v. neuvosto, C-134/19 P, EU:C:2020:793, 41 ja 44 kohta).

21 Lisäksi SEUT 215 artiklan 2 kohdan mukaan neuvosto voi toteuttaa luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä, jos siitä säädetään EU-sopimuksen V osaston 2 luvun, johon SEU 29 artikla kuuluu, mukaisesti tehdyssä päätöksessä.

22 Kun otetaan huomioon se, että neuvosto voi toteuttaa rajoittavia toimenpiteitä sekä SEU 29 artiklan nojalla YUTP-päätöksen yhteydessä että SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla toteutettujen unionin toimien yhteydessä, unionin tuomioistuin on täsmentänyt – kuten unionin yleinen tuomioistuin lähinnä muistutti valituksenalaisen tuomion 53–55 kohdassa – neuvoston toimivallan jakoa näihin kahteen perussopimusten määräykseen nähden.

23 Näin ollen SEU 29 artiklan nojalla YUTP:n yhteydessä annetuissa päätöksissä vahvistetaan unionin lähestymistapa toteutettaviin rajoittaviin toimenpiteisiin. Neuvoston tehtävänä on yleensä määritellä tai täsmentää rajoittavien toimenpiteiden kohde yksimielisesti (ks. vastaavasti tuomio 28.3.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, 88 ja 90 kohta).

24 SEUT 215 artiklan nojalla annetut asetukset puolestaan liittyvät tavoitteidensa ja sisältönsä perusteella näihin päätöksiin ja ovat väline niiden täytäntöön panemiseksi unionin tasolla. Kyseisen artiklan, jolla luodaan yhteys YUTP:aa koskevien EU-sopimuksen tavoitteiden ja EUT-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien taloudellisia toimenpiteitä koskevien unionin toimien välille, mukaan neuvosto voi antaa asetuksia määräenemmistöllä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission yhteisestä ehdotuksesta asianomaisen YUTP-päätöksen täytäntöön panemiseksi ja siis rajoittavien toimenpiteiden täytäntöön panemiseksi silloin, kun ne kuuluvat EUT-sopimuksen soveltamisalaan, ja erityisesti niiden yhtenäisen soveltamisen varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa (ks. vastaavasti tuomio 19.7.2012, parlamentti v. neuvosto, C-130/10, EU:C:2012:472, 72 ja 76 kohta ja tuomio 28.3.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, 88–90 kohta).

25 Tämän oikeuskäytännön perusteella unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 56, 59 ja 60 kohdassa, luettuina yhdessä sen 63 ja 65 kohdan kanssa, että asetuksen N:o 269/2014 9 artiklan 2 kohtaan, sellaisena kuin se on muutettuna riidanalaisella asetuksella, sisältyvä riidanalainen raportointivelvoite oli otettu käyttöön SEUT 215 artiklan 2 kohdan perusteella ja sen tarkoituksena oli panna täytäntöön SEU 29 artiklan nojalla YUTP:n alalla tehty päätös eli päätös 2014/145, jotta voidaan varmistaa kyseisessä päätöksessä säädettyjen rajoittavien toimenpiteiden yhtenäinen soveltaminen unionin alueella erityisesti näiden toimenpiteiden kiertämistä koskevien strategioiden estämiseksi.

26 Näistä kohdista ilmenee, että kun otetaan huomioon valituksenalaisen tuomion 53–55 kohdassa mainittu ja tämän tuomion 20–24 kohdassa tiivistetysti esitetty oikeuskäytäntö, unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei riidanalainen raportointivelvoite ollut SEU 29 artiklan tai

SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla toteutettu rajoittava toimenpide vaan pelkästään viimeksi mainitun määräyksen perusteella toteutettu toimenpide, jolla pyritään varmistamaan päätöksen 2014/145 2 artiklassa säädetyn ja asetuksen N:o 269/2014 2 artiklassa olennaisilta osin toistetun varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevan rajoittavan toimenpiteen yhtenäinen soveltaminen.

27 Näin tehdessään unionin yleinen tuomioistuin yksilöi selvästi ja yksiselitteisesti yhtäältä valituksenalaisen tuomion 60 kohdassa, luettuna yhdessä kyseisen tuomion 56 kohdan kanssa, riidanalaisen raportointivelvoitteen oikeudellisen perustan, joka on SEUT 215 artiklan 2 kohta, ja toisaalta mainitun tuomion 60 kohdassa tämän velvoitteen oikeudellisen luonteen toimenpiteenä, jolla on tarkoitus panna päätös 2014/145 täytäntöön siten, että taataan kyseisessä päätöksessä säädetyn varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevan rajoittavan toimenpiteen yhtenäinen soveltaminen.

28 Toisin kuin valittajat väittävät, valituksenalaisen tuomion 62 kohdassa esitettyä toteamusta, jonka mukaan pelkästä SEUT 215 artiklan 2 kohdassa tehdystä viittauksesta ”rajoittaviin toimenpiteisiin” ei myöskään seuraa, että kyseisessä määräyksessä määrätyt toimenpiteet rajattaisiin tekemättä jättämistä koskeviin velvoitteisiin, ei voida ymmärtää siten, että unionin yleinen tuomioistuin luokitteli riidanalaisen raportointivelvoitteen ”rajoittavaksi toimenpiteeksi” ja olisi siten lausunut ristiriitaisesti kyseisen tuomion 60 kohdassa esittämäänsä toteamukseen nähden, jonka mukaan kyseinen raportointivelvoite koskee tällaisen toimenpiteen täytäntöönpanoa.

29 SEUT 215 artiklan 2 kohdan sanamuodossa tosin käytetään yksinomaan ilmaisua ”rajoittavat toimenpiteet”, ja valituksenalaisen tuomion 56 sekä 63 ja 65 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että riidanalainen raportointivelvoite on otettu käyttöön pelkästään kyseisen EUT-sopimuksen määräyksen perusteella.

30 Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että tämä velvoite olisi välttämättä luokiteltava ”rajoittavaksi toimenpiteeksi”. Kuten valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa mainitusta ja tämän tuomion 24 kohdassa mieleen palautetusta 28.3.2017 annetun tuomion Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236) 89 kohdasta ilmenee, neuvoston kyseisen määräyksen perusteella annetussa asetuksessa toteuttamilla toimenpiteillä voidaan pyrkiä panemaan täytäntöön YUTP-päätöksessä säädetyt rajoittavat toimenpiteet silloin, kun tällaiset toimenpiteet kuuluvat EUT-sopimuksen soveltamisalaan, ja soveltamaan niitä yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa. Tätä varten neuvosto voi toistaa YUTP-päätöksen olennaisen sisällön ja antaa siinä säädettyjen rajoittavien toimenpiteiden soveltamista koskevia määritelmiä tai täsmennyksiä.

31 Kun otetaan huomioon myös se, että SEU 26 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan neuvoston on huolehdittava unionin toiminnan yhtenäisyydestä, johdonmukaisuudesta ja tehokkuudesta YUTP:n alalla, kyseinen toimielin voi täten joutua toteuttamaan tällaisella asetuksella toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan YUTP-päätöksessä määriteltyjen rajoittavien toimenpiteiden yhtenäinen, johdonmukainen ja tehokas soveltaminen, ilman että nämä täytäntöönpanotoimenpiteet itsessään olisivat rajoittavia toimenpiteitä. Juuri tämä on riidanalaisen raportointivelvoitteen kohde toimenpiteenä, joka – kuten valituksenalaisen tuomion 59 ja 60 kohdasta ilmenee – liittyy päätöksen 2014/145 2 artiklassa säädettyyn ja asetuksen N:o 269/2014 2 artiklassa pääosin toistettuun varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevaan rajoittavaan toimenpiteeseen.

32 Kun unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 62 kohdassa, että pelkästä SEUT 215 artiklan 2 kohdassa tehdystä viittauksesta ”rajoittaviin toimenpiteisiin” ei seuraa, että kyseisessä määräyksessä määrätyt toimenpiteet rajattaisiin tekemättä jättämistä koskeviin velvoitteisiin, se selitti – kuten kyseisen 62 kohdan toisesta virkkeestä ja kyseisen tuomion 63 kohdasta sitä paitsi nimenomaisesti ilmenee –, että SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla toteutettu toimenpide voi, kuten on nyt käsiteltävässä asiassa, sisältää toimintavelvoitteen YUTP-päätöksessä säädetyn rajoittavan toimenpiteen yhtenäisen soveltamisen varmistamiseksi.

33 Näin ollen ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisen osan ja osittain toisen osan tueksi esitetyt väitteet, joissa unionin yleistä tuomioistuinta moititaan siitä, että se on lausunut ristiriitaisesti ja perustellut puutteellisesti päättelynsä, joka koskee oikeudellista perustaa, johon neuvosto saattoi tukeutua säätääkseen riidanalaisesta raportointivelvoitteesta, ovat perusteettomia.

34 On myös hylättävä kyseisen valitusperusteen toisen osan tueksi esitetty väite, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen päättelyä, joka koskee riidanalaisen raportointivelvoitteen oikeudellista perustaa, ei ole perusteltu riittävästi valituksenalaisen tuomion 57–60 kohdassa, koska kyseinen tuomioistuin ei ottanut huomioon sitä, että unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ja jäsenvaltiot panevat rajoittavat toimenpiteet täytäntöön SEU 24 artiklan nojalla.

35 Valituksenalaisen tuomion 61 kohdassa, jota ei ole riitautettu ensimmäisen valitusperusteen toisessa osassa, unionin yleinen tuomioistuin nimittäin viittasi nimenomaisesti päättelyynsä ja perusteluihin kyseisen tuomion 57–60 kohdassa ja hylkäsi valittajien väitteen, joka koski nimenomaan kyseisen EU-sopimuksen artiklan rikkomista ja jäsenvaltioiden täytäntöönpanovallan sivuuttamista. Näin ollen ei voida katsoa, että unionin yleinen tuomioistuin olisi perustellut valituksenalaisen tuomion tältä osin riittämättömästi.

36 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste

37 Valittajat väittävät toisessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin totesi SEUT 215 artiklan ja 28.3.2017 annetun tuomion Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236) virheellisen tulkinnan ja soveltamisen vuoksi virheellisesti valituksenalaisen tuomion 63 kohdassa, että neuvosto saattoi säätää asetuksen N:o 269/2014, sellaisena kuin se on muutettuna riidanalaisella asetuksella, 9 artiklan 2 kohtaan sisältyvästä riidanalaisesta raportointivelvoitteesta, ja näin on riippumatta siitä, onko kyseinen tuomio ymmärrettävä siten, että siinä luonnehditaan tätä velvoitetta rajoittavaksi toimenpiteeksi (toisen valitusperusteen ensimmäinen osa) vai varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevan rajoittavan toimenpiteen soveltamis- tai täytäntöönpanotoimenpiteeksi (toisen valitusperusteen toinen osa).

Toisen valitusperusteen ensimmäinen osa

– *Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat*

38 Olettaen, että unionin yleinen tuomioistuin luokitteli riidanalaisen raportointivelvoitteen rajoittavaksi toimenpiteeksi, valittajat katsovat, että kyseinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 63 kohdassa virheellisesti, että neuvosto saattoi asettaa kyseisen velvoitteen SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla, vaikka siitä ei ollut nimenomaisesti säädetty siihen liittyvässä YUTP-päätöksessä.

39 Yhtäältä heidän mukaansa SEUT 215 artiklan 2 kohdassa nimittäin suljetaan pois mahdollisuus toteuttaa rajoittavia toimenpiteitä, jotka ovat täydentäviä ja kyseessä olevassa YUTP-päätöksessä säädetyistä toimenpiteistä erillisiä. Päätöksessä 2014/145 ei kuitenkaan mainita riidanalaista raportointivelvoitetta. Toisaalta tämän velvoitteen, joka on itsenäinen velvoite, jota asianomaisten henkilöiden on noudatettava sillä uhalla, että raportoimatta jättäminen katsotaan rajoittavien toimenpiteiden kiertämiseksi, josta määrätään seuraamuksia, luonne edellyttää, että se on sisällytettävä paitsi asetukseen, jossa kyseisestä velvoitteesta säädetään, myös YUTP-viitepäätökseen, joka on tehty yksimielisesti.

40 Neuvosto ja komissio kiistävät valittajien väittämät.

– *Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta*

41 Toisen valitusperusteen ensimmäinen osa on esitetty olettaen, että unionin yleinen tuomioistuin luokitteli riidanalaisen raportointivelvoitteen rajoittavaksi toimenpiteeksi. Tämän tuomion 26–32 kohdassa esitetyistä perusteluista ilmenee, ettei näin ole. Kyseinen valitusperusteen osa on täten hylättävä tehottomana.

Toisen valitusperusteen toinen osa

– *Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat*

42 Olettaen, että unionin yleinen tuomioistuin luokitteli riidanalaisen raportointivelvoitteen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevan rajoittavan toimenpiteen, josta säädetään muun muassa päätöksen 2014/145 2 artiklassa, soveltamis- tai täytäntöönpanotoimenpiteeksi, valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 63 kohdassa, että neuvostolla oli toimivalta säätää tällaisesta velvoitteesta asetuksessa N:o 269/2014. Heidän mukaansa unionin yleinen tuomioistuin nimittäin jätti huomiotta SEU 24 artiklan, jonka mukaan silloin, kun SEUT 291 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta, on kunkin jäsenvaltion eikä neuvoston tehtävänä toteuttaa YUTP-päätöksessä määriteltyjen rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet.

43 Valittajat väittävät lisäksi edelleen kyseisen olettaman osalta lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi ja sovelsi valituksenalaisen tuomion 54–59 kohdassa virheellisesti 28.3.2017 annettua tuomiota Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), joten se teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että neuvostolla oli toimivalta säätää tällaisesta velvoitteesta asetuksessa N:o 269/2014. Kyseisestä tuomiosta nimittäin ilmenee, että SEUT 215 artiklan nojalla annettu asetus on ainoastaan väline, jolla on tarkoitus antaa YUTP-päätöksessä jo määritellyille

rajoittaville toimenpiteille välitön oikeusvaikutus ja siten pakottava vaikutus sekä tarvittaessa täsmentää niitä lisäämättä kuitenkaan muita toimenpiteitä tai muuttamatta näin määriteltyjen toimenpiteiden ulottuvuutta. Valittajien mukaan unionin yleinen tuomioistuin on kuitenkin laajentanut mainitun tuomion ulottuvuutta toteamalla, että tällaisella asetuksella ei ainoastaan panna täytäntöön tällaisia rajoittavia toimenpiteitä vaan myös toteutetaan ne.

44 Neuvosto ja komissio kiistävät kyseiset väitteet.

– *Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta*

45 Ensinnäkin tämän tuomion 42 kohdassa tiivistetysti esitetyistä valittajien väitteistä on muistutettava, että SEU 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ja SEU 26 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 3 kohdan mukaan neuvosto tekee yksimielisesti päätökset, jotka ovat tarpeen YUTP:n määrittelemiseksi ja toteuttamiseksi Eurooppa-neuvoston määrittelemien suuntaviivojen ja strategisten linjausten perusteella, ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja sekä jäsenvaltiot panevat YUTP:n täytäntöön perussopimusten mukaisesti käyttäen kansallisia ja unionin voimavaroja.

46 Kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi perustellusti lähinnä valituksenalaisen tuomion 61 kohdassa, luettuna yhdessä kyseisen tuomion 57–60 kohdan kanssa, joihin kyseisessä 61 kohdassa viitataan, neuvostolla on – kuten myös tämän tuomion 30, 31 ja 32 kohdasta ilmenee – SEU 24 ja SEU 26 artiklan sekä SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla toimivalta panna SEU 29 artiklan nojalla YUTP:n alalla annetut päätökset täytäntöön muun muassa tällaisissa päätöksissä säädettyjen rajoittavien toimenpiteiden yhtenäisen, johdonmukaisen ja tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa silloin, kun nämä toimenpiteet kuuluvat EUT-sopimuksen soveltamisalaan.

47 Antaessaan näin SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla asetuksen, jolla on tarkoitus panna täytäntöön YUTP-päätös, neuvosto ei millään tavalla puutu SEU 24 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja SEU 26 artiklan 3 kohdassa määrättyyn jäsenvaltioiden täytäntöönpanovaltaan.

48 Tällaisella asetuksella pyritään nimittäin panemaan unionin tasolla täytäntöön YUTP-päätöksessä säädetyt rajoittavat toimenpiteet siten, että samalla taataan yhtenäinen, johdonmukainen ja tehokas soveltaminen, kun taas näissä EU-sopimuksen määräyksissä tarkoitettu jäsenvaltioiden täytäntöönpanovalta ei liity YUTP-päätösten täytäntöönpanoon ja rajoittavien toimenpiteiden soveltamiseen unionin tasolla vaan siihen, että kunkin jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset panevat nämä toimenpiteet täytäntöön omalla alueellaan.

49 Näin on oltava sitäkin suuremmalla syyllä, koska itse SEU 26 artiklan 3 kohdan sanamuodon mukaan jäsenvaltiot panevat YUTP:n täytäntöön ”unionin voimavaroja käyttäen”. Tämä merkitsee sitä, että jäsenvaltioiden on taattava rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpano omalla alueellaan ja noudatettava neuvoston SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla toteuttamia toimenpiteitä, jotta voidaan taata YUTP-päätöksissä määriteltyjen rajoittavien toimenpiteiden yhtenäinen, johdonmukainen ja tehokas soveltaminen unionin tasolla.

50 Siltä osin kuin valittajat katsovat, ettei neuvosto voinut säätää riidanalaisesta raportointivelvoitteesta, koska sille ei ollut siirretty SEUT 291 artiklan 2 kohdan nojalla tällaista täytäntöönpanovaltaa SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla annetulla asetuksella, on riittävää todeta, että rajoittavia toimenpiteitä ja riidanalaisen raportointivelvoitteen kaltaisia toimenpiteitä, joilla pyritään soveltamaan YUTP-päätöksessä säädettyjä rajoittavia toimenpiteitä

yhtenäisesti, johdonmukaisesti ja tehokkaasti unionin tasolla, voidaan tosin toteuttaa SEUT 291 artiklan 2 kohdan nojalla silloin, kun SEUT 215 artiklan nojalla annetulla asetuksella siirretään täytäntöönpanovaltaa komissiolle tai neuvostolle, mutta ne voidaan myös antaa yksinomaan jälkimmäisen määräyksen perusteella (ks. vastaavasti tuomio 1.3.2016, National Iranian Oil Company v. neuvosto, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 34 kohta).

51 Toiseksi tämän tuomion 43 kohdassa tiivistetysti esitetyistä valittajien väitteistä on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin palautti valituksenalaisen tuomion 54–59 kohdassa asianmukaisesti mieleen ja sovelsi asianmukaisesti 28.3.2017 annettuun tuomioon Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236) perustuvaa oikeuskäytäntöä. Kuten unionin yleinen tuomioistuin pääasiallisesti totesi ja kuten tämän tuomion 29 kohdassa on jo todettu, 28.3.2017 annetun tuomion Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236) 88–90 kohdasta ilmenee, että neuvostolla on SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla annetun asetuksen yhteydessä toimivalta toteuttaa kaikki riidanalaisen raportointivelvoitteen kaltaiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön SEU 29 artiklan nojalla annettu YUTP-päätös ja varmistaa tässä yhteydessä tällaisessa päätöksessä määriteltyjen ja asianomaisessa asetuksessa mieleen palautettujen tai täsmennettyjen rajoittavien toimenpiteiden yhtenäinen soveltaminen unionin tasolla. Toisin kuin valittajat väittävät, neuvosto ei näin toimiessaan lisää mitään uutta rajoittavaa toimenpidettä eikä muuta YUTP-päätöksessä määriteltyjen rajoittavien toimenpiteiden ulottuvuutta.

52 Edellä esitetyn perusteella toisen valitusperusteen toinen osa on hylättävä perusteettomana ja valitus on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

53 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

54 Saman työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

55 Koska neuvosto ja komissio ovat vaatineet valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska he ovat hävinneet asian, heidät on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Valitus hylätään.**

2) **Gennadi Nikolajevitš Timtšenko ja Elena Petrovna Timtšenko vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja heidät velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset